

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 10. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Áder János aláírta az európai kisebbségvédelmi kezdeményezést

Áder János köztársasági elnök és felesége, Herczegh Anita aláírta a Minority SafePack elnevezésű európai kisebbségvédelmi polgári kezdeményezést pénteken Budapesten. A 2012-ben útjára bocsátott javaslat célja, hogy a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségvédelem bizonyos elemei az európai uniós jog részeivé váljanak. A kezdeményezéssel akkor foglalkozik érdemben az Európai Bizottság, ha 2018. április 3-ig összesen több mint egymillió hiteles aláírást sikerül összegyűjteni az Európai Unió legalább hét tagállamában. Csáky Csongor, az aláírásgyűjtést Magyarországon szervező Rákóczi Szövetség főtitkára az államfővel történt találkozója után közölte: Európában ezidáig mintegy 750 ezren látták el szignójukkal a kezdeményezést; ebből 300 ezerre tehető a magyarországi támogatók száma. Elmondta: a kisebbségek európai szintű jogvédelme annál is inkább fontos, mert minden tizedik uniós polgár, vagyis 50 millió ember kisebbségi sorban él. A kisebbségek nyelve és kultúrája pedig érték, amelynek védelme összeurópai ügy - fűzte hozzá. Megfogalmazása szerint miközben az EU védi az őshonos növényeket és állatokat, az őshonos kisebbségek számára nem nyújt európai szintű jogi védelmet. Ebben a helyzetben karolta fel európai polgárok egy csoportjának kezdeményezését az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) és szervezte meg az európai jog által szabályozott aláírásgyűjtést - tette hozzá.

Kelemen Hunor: Románia száz év alatt sem tudta áttörni a Kárpátokat

Románia száz év alatt sem tudta áttörni Kárpátokat, nem tudta Erdélyt autópályákkal összekötni a többi román tartománnyal - jelentette ki Kelemen Hunor egy, a Szövetségi Képviselők Tanácsa (SZKT) marosvásárhelyi ülése után tartott sajtótájékoztatón. Kelemen Hunor aggasztónak találja, hogy a román politikai elitnek 11 évvel az EU-csatlakozás után nincsen közös országprojektje, jövőképe, és a román politikusok egymással hadakoznak a jövő építése helyett. Elmondta: az RMDSZ felajánlotta, hogy kész párbeszédet folytatni a román pártokkal a közös jövőről. Azt is hozzátette azonban, hogy be kell tartani azokat az ígéreteket, amelyeket az Erdély és Románia egyesülését egyoldalúan kimondó, száz évvel ezelőtti gyulafehérvári nagygyűlésen a románok a magyaroknak tettek. Az országgyűlési választásra vonatkozó kérdésre válaszolva Kelemen Hunor kijelentette: az RMDSZ arra kéri a magyar állampolgársággal is rendelkező erdélyieket, hogy éljenek a szavazati jogukkal. Hozzátette: a magyarországi pártok részéről nem érkezett semmilyen kérés a szövetség felé. Úgy vélte, nagy meglepetésre nem kell számítani az erdélyi magyarok voksai tekintetében. Az RMDSZ elnöke ugyanakkor kijelentette, teljesen elhibázottnak tartja, hogy Vona Gábor, a Jobbik elnöke erdélyi kampányútra érkezett. A politikus elismételte: Románia nem modellértékű ország a kisebbségi közösségek védelmének

tekintetében. Ezt alátámasztja az Európa Tanács szakértői testületének legfrissebb jelentése is.

Élénkült az érdeklődés a választások iránt, a levélszavazatok begyűjtését is vállalja az EMNT

A számok azt mutatják, Erdélyben növekvőben van az érdeklődés a magyarországi választások iránt, a demokrácia-központok meghosszabbított programmal üzemelnek, hogy segíthessenek az erdélyi magyar állampolgárok regisztrációjában, melyet március 24-ig lehet megtenni – jelentette ki Sándor Krisztina, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) ügyvezető elnöke keddi, kolozsvári sajtótájékoztatóján. Mint mondta, az utóbbi hetek munkájának eredményeként mára országos szinten több mint 70 ezer személynek ellenőrizték a regisztrációját, és segítettek abban, hogy neve felkerüljön a választói névjegyzékbe, ezek közül több mint 50 ezer személy regisztrált állampolgár. „Negyven nap maradt hátra a magyarországi választásokig, az elmúlt hetek intenzív munkája folytatódik. Amennyiben a szavazni kívánó polgárok személyesen nem tudják kérvényezni felvételüket a választói névjegyzékbe, az EMNT és az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) által közösen működtetett www.valasztas.info honlapon is sikeresen regisztrálhatnak. Vidéki településeken a néppárt tagsága segít a regisztrálni kívánó polgároknak” – hangsúlyozta Sándor Krisztina.

A szlovák államfő kormányátalakítást akar, ezt a miniszterelnök elutasítja

A kormány mélyreható átalakítására vagy előrehozott választás kiírására szólított fel Andrej Kiska szlovák államfő, mondván, hogy ez a megoldás a Ján Kuciak tényfeltáró újságíró meggyilkolása miatt kialakult súlyos politikai válságra. Robert Fico kormányfő visszautasította a köztársasági elnök javaslatát. Az országban uralkodó feszült helyzetre a kormány széleskörű átalakítása vagy előrehozott választások kiírása a megoldás – jelentette ki vasárnap az elnöki palotában tartott sajtótájékoztatóján az államfő, aki szerint „sok demokratikus országban a választások kiírása lenne a legtermészetesebb megoldás”. A megválasztása óta Robert Fico politikai ellenlábásának számító államfő jelezte, tárgyalásokat akar kezdeni a politikai pártokkal arról, hogyan képzelik el az ország jövőjét. Kiska ezt azzal indokolta, hogy vasárnap beszélt a kormányfővel, és az egyeztetés során világossá vált, a helyzet rendezéséről különbözőek az elképzeléseik. A Magyar Közösség Pártja üdvözölte az államfő bejelentését, és úgy véli, a tényleges megoldást az előrehozott választások jelentik Szlovákia számára. Az elmúlt napok történései megmutatták, a kormánypártok képtelenek megfelelni az alapvető erkölcsi és politikai elvárásoknak, így

alkalmatlanná váltak az ország irányítására. Az MKP kész részt venni az Andrej Kiska által kezdeményezett tárgyalásokon, és ott nemzetiségi és állampolgári szempontok alapján érdekképviselőként vállalva hozzájárulni az ország új politikai vezetése iránti bizalom kialakításához, írja állásfoglalásában Menyhárt József, az MKP elnöke. Robert Kalinák belügyminiszternek le kellene mondania, ám a helyzet csillapítása érdekében elsőként Robert Fico pártjának kell lépnie – jelentette ki Bugár Béla, a szlovák kormánykoalíció legkisebb pártjának, a Most-Hídnek az elnöke, miután a vegyes párt kibővített elnökségi ülést tartott azzal összefüggésben, hogy a meggyilkolt újságíró ügyére hivatkozva a párton belül is erősödtek a belügyminiszter távozását követelő hangok.

Sokan érdeklődve vettek részt a védőnői képzéseken Topolyán

Reményének adott hangot Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár csütörtökön Topolyán, hogy a magyar kormány tematikus éveinek, valamint a vajdasági gazdaságfejlesztési programnak köszönhetően mérsékelhető lesz az elvándorlás és az asszimiláció, valamint minél több magyar fog visszatérni a Vajdaságba, hogy ott találjon boldogulást. Az államtitkár a bácskai településen nyitotta meg a 2018, a külhoni magyar családok éve Kárpát-medencei körútját. Az előző évek témái alapján logikus volt, hogy az idén a külhoni magyar családok éve következzen – mondta a nemzetpolitikáért felelős államtitkár, majd emlékeztetett arra, hogy Magyarországon is ez az esztendő a családok éve. Mint mondta, a határon túli magyarok közül most a kárpátaljaiak vannak a legnehezebb helyzetben, de valamivel több mint két évtizede a Délvidéken volt a legrosszabb a szituáció, a vajdasági és a horvátországi magyarokat a háború közvetlenül érintette. A vajdasági magyarság megerősödve került ki ebből a helyzetből - fogalmazott Potápi Árpád János, majd köszönetet mondott a Vajdasági Magyar Szövetségnek és a vajdasági Magyar Nemzeti Tanácsnak, amiért segítségükkel tovább tudott erősödni a közösség. A megnyitót követően a Nemzetpolitikai Államtitkárság, valamint a Magyar Védőnők Egyesülete és az Otthon Segítünk Alapítvány szakemberei vajdasági édesanyákkal, diákokkal és védőnőkkel, valamint gyermekegészségügyi prevenció szakemberekkel találkoztak.

A Minority SafePack aláírására biztat az MNT

A Minority SafePack – Nemzeti Kisebbségvédelmi Kezdeményezés támogatásával kapcsolatos állásfoglalást egyhangúlag fogadta el a Magyar Nemzeti Tanács. Elektronikus úton bárki, pár perc alatt aláírhatja a kezdeményezést a www.minority-safepack.eu oldalon. Az európai polgári kezdeményezés aláírásával főleg az olyan őshonos, de nemzeti kisebbségnek joghelyzetén lehetne javítani, mint amilyen a Kárpát-medencében élő

határon túli magyarság. Hajnal Jenő, a testület elnöke elmondta, fontosnak tartja a kettős állampolgársággal rendelkező vajdasági magyarok mozgósítását a kezdeményezés aláírásához. „A Magyar Nemzeti Tanács, mint a vajdasági magyar nemzeti közösség kisebbségi kulturális önkormányzata sem lehet közömbös egy ilyen, bennünket közvetlenül érintő kezdeményezéssel szemben. És nem is lehet érdektelen abban sem, hogy ne arra biztassa minden Szerbiában élő magyar honfitársát, akinek van európai uniós, azaz magyar állampolgársága, hogy aláírásával támogassa a kezdeményezést” – mondta el Hajnal Jenő.

Felgyújtották a KMKSZ központi irodáját Ungváron

Ismeretlenek kedd hajnalban felgyújtották a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) központi irodáját Ungvár belvárosában, az épület jelentős részben kiégett. Az elkövetők betörték a székház járdára néző egyik ablakát, és robbanószerkezetet vagy gyújtópalackot dobtak az épület belsejébe. Az épület földszinti része jelentős részben kiégett, az emeleti helyiségekben nem keletkezett kár. A mostani egy hónapon belül a második támadás volt a KMKSZ központi irodája ellen. Az előző, sikertelen gyújtogatási kísérlet február 4-én történt, annak elkövetésével az ukrán hatóságok két lengyel állampolgárt gyanúsítanak. Március 4-én az ukrán országos rendőrfőkapitány bejelentette, hogy a rendőrség őrizetbe vettek három személyt, akik összefüggésbe hozhatóak az ungvári iroda ellen elkövetett pokolgépes támadással. Március 5-én Hennagyij Moszkal, Kárpátalja kormányzója kijelentette, hogy a Dnyeszter menti Köztársaság lakosa a két támadás felbujtója. Moszkal szerint a felbujtó orosz titkosszolgálati megbízást teljesített, és további magyarelles provokációk lehetségesek a térségben.

A székház felgyújtását a Kárpátalja megyei állami közigazgatási hivatal és a KMKSZ közös közleményben ítélte el, kifejezve abban azt a meggyőződésüket, hogy sem máshonnan jött, sem helyi provokátoroknak nem fog sikerülni egymásnak ugrasztani a kárpátaljai embereket. Orbán Viktor miniszterelnök a KMKSZ elnökének, Brenzovics Lászlónak felajánlotta Magyarország pénzügyi segítségét a székház helyreállításához, Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter pedig bekérte Ukrajna budapesti nagykövetét. A Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága közleményben ítélte el a támadást és bejelentette, hogy segítséget nyújt a KMKSZ ungvári székházának helyreállításához. A Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár és Grezsa István kormánybiztos által jegyzett közös közlemény szerint Magyarország kormánya minden támogatást megad és minden szükséges forrást haladéktalanul biztosít a károk mielőbbi helyrehozása és annak érdekében, hogy a kárpátaljai magyarság érdekeinek képviselőjét ellátó KMKSZ a lehető legrövidebb időn belül folytathassa munkáját.

Szijjártó: Ukrajnában brutális támadást indítottak a nemzeti kisebbségek ellen

Az ukrán kormány két nacionalista célt tűzött ki maga elé: az egyik, hogy a kisebbségek ne tanulhassanak, a másik, hogy ne beszélhessenek a saját nyelvükön – jelentette ki a külgazdasági és külügyminiszter. Szijjártó Péter ezzel az ukrán alkotmánybíróság azon döntésére reagált, hogy a testület alkotmányellenesnek minősítette azt a törvényt, amely lehetőséget biztosított arra, hogy a kisebbségek, ha a 10 százalék fölötti hányadot elérik egy bizonyos térségben, használhassák a saját nyelvüket. A miniszter elmondta: aki eddig vitatta, hogy Ukrajnában a nemzeti kisebbségek valóban célkeresztbe kerültek, az most választ kapott a kérdésre. Szijjártó Péter szerint egy jogállamban nem történhetne meg az, ami Ukrajnában megtörténik. Miközben Ukrajna támogatást és szolidaritást vár el az európai országoktól, hátba szúrja őket a nemzetiségeik elleni brutális intézkedésekkel – tette hozzá a külügyminiszter. A KMKSZ rendkívül sajnálatosnak tartja, hogy az ukrán alkotmánybíróság politikai alapú döntést hozva alkotmányellenesnek minősítette a nemzetiségi kisebbségek nyelvhasználati jogait szavatoló törvényt – jelentette ki csütörtökön az MTI-nek nyilatkozva Darcsi Karolina, a KMKSZ politikai-kommunikációs titkára. Darcsi Karolina elmondta: „Provokatív lépés volt az alkotmánybíróság részéről a kisebbségbarát nyelvtörvény alkotmányellenessé nyilvánítása. A taláros testület döntése is azt jelzi, hogy Ukrajnában folytatódik a nemzetiségi kisebbségek jogainak szűkítése, és az állam teljesen el akarja lehetetleníteni a nemzetiségi közösségek helyzetét.”

Greza István: a Kárpátaljának nyújtott egészségügyi támogatások elősegítik a magyarok szülőföldön maradását

A Kárpátaljának nyújtott sokoldalú egészségügyi támogatás elősegíti a magyar közösség szülőföldön maradását, és nem engedi, hogy szakadék alakuljon ki a különböző nemzetiségek egészségügyi ellátásában – jelentette ki Greza István kormánybiztos Makkosjánosiban. Greza István azon a konferencián tartott előadást, amelyen a Kárpátalján ötödik alkalommal szűrést végző magyarországi orvostanhallgatók összegezték a térségben szerzett tapasztalataikat. A kormánybiztos hangsúlyozta, nagyon fontos, hogy az anyaországi orvostanhallgatók bekapcsolódtak a kárpátaljai magyarság egészségügyi támogatásába, mert jelentős hiányt pótolnak a nagyon komoly problémákkal küszködő ukrán egészségügyben. A Miniszterelnökség kárpátaljai kormánybiztossága ezért is karolta fel a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának (HÖOK) Külhoni Programja keretében a Semmelweis Egyetem (SE) Hallgatói Önkormányzata által 2016-ban Kárpátalján indított szűrővizsgálatokat – tette hozzá.

A svédországi magyarok szövetségének közgyűlésén vett részt a nemzetpolitikáért felelős államtitkár

A Svédországi Magyarok Országos Szövetségének (SMOSZ) tisztújító közgyűlésén vett részt a nemzetpolitikáért felelős államtitkár a stockholmi Magyar Házban. Potápi Árpád János szombaton az MTI-nek telefonon elmondta, az 1974-ben alakult SMOSZ a svédországi magyarság legerősebb szervezete, amely nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kint élő magyarok meg tudják tartani nyelvüket, kultúrájukat, hagyományaikat és identitásukat. A szövetségnek országszerte 35 tagszervezete és mintegy ötezer tagja van. A tagszervezetek évente 1200-1300 rendezvényt tartanak, a nemzeti ünnepek mellett ifjúsági nyári táborokat szerveznek a Svédországi Ifjúsági Központban, Hallebergában, valamint szervezik és irányítják a hétvégi magyar iskolákat is - ismertette az államtitkár. A SMOSZ évente hétmillió forint kormányzati támogatásban részesül a nemzetpolitikai államtitkárságon keresztül, ezen felül a kormány tavaly 15 millió forinttal támogatta az ifjúsági központ megvásárlását, felújítását pedig idén 25 millió, jövőre pedig 20 millió forinttal segíti - közölte Potápi Árpád János. Az államtitkár elmondta azt is, hogy a SMOSZ elnökévé ismét Bihari Szabolcsot választották, aki már 24 éve tölti be a tisztséget. Bihari Szabolcs aktívan részt vesz a Magyar Diaszpóra Tanács munkájában, és többször is régiós elnökké választották.

